

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش‌های سیاسی

گزارش پژوهشی

معرفی و پیش‌بینی بازارهای سرمایه گذاری در سال ۱۳۹۹

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

– وب‌سایت خبرگزاری صدا و سیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: محمود نانکلی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۲	* نکات برجسته
۲	* مقدمه
۲	* بخش اقتصادی
۳	* بازار کامودیتی
۴	* صادرات
۴	* بازار ارز
۴	* بورس در سال ۹۸
۸	* بازار مسکن
۱۰	* بازار طلا
۱۰	☐ عوامل خارجی
۱۱	☐ عوامل داخلی
۱۲	* بازار رمز ارزها
۱۳	* جمع بندی

* نکات برجسته

- رکوردشکنی‌های شاخص کل و شاخص هم وزن در بورس
- صدور یک میلیون و دویست هزار کد بورسی جدید در سال ۹۸
- بازدهی ۲۱۱ درصدی بورس به سرمایه‌گذاران در سال ۹۸
- ثبت رکوردشکنی‌های تاریخی بورس در ارزش معاملات
- بازار مسکن مطمئن اما کم بازده برای سال ۹۹
- طلا همچنان گزینه جذاب و با ریسک کم برای سرمایه‌گذاران در سال ۹۹
- دلار با بازدهی بالا اما پرریسک برای سرمایه‌گذاری در سال ۹۹

* مقدمه

با توجه به شرایط اقتصادی سال ۹۸ و بررسی بازار ارز، بورس و مسکن، بهترین بازار برای سرمایه‌گذاری در سال ۱۳۹۹ کدام است؟ بازدهی هر یک در سال ۹۸ چگونه بوده است؟ بعد از ملتهب شدن بازار ارز و جهش دلار در فروردین ۹۷ و افزایش همه جانبه قیمت‌ها، مقوله‌ی کاهش ارزش دارایی بیش از پیش برای مردم آشکار شد. در طول دو سال گذشته پیدا کردن محلی برای سرمایه‌گذاری، به یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های مردم ایران تبدیل شده است. دغدغه‌ای که به واسطه رشد افسارگسیخته تورم در طی دو سال گذشته، بر اهمیت آن نیز افزوده شده است. از سویی دیگر با توجه به پیش‌بینی صندوق بین‌المللی پول (IMF) مبنی بر اتمام رشد منفی و شروع رشد مثبت اقتصادی (معادل ۰٫۲ درصد) اقتصاد ایران در سال ۱۳۹۹، بارقه‌ای از امید در دل برخی از کارشناسان اقتصادی پدیدار شد. اما با شیوع کرونا و به هم ریختن معادلات اقتصادی در سراسر جهان، تحقق چنین رشدی برای اقتصاد ایران کمی دور از واقعیت به نظر می‌رسد.

در چنین شرایطی این سؤال مطرح می‌شود که چشم‌انداز بازارهای سرمایه‌گذاری در سال پیش رو چگونه خواهد بود؟ در پژوهش حاضر که به شیوه اسنادی - تحلیلی انجام شده است، تلاش می‌شود با بررسی سرخ‌های موجود از بازارهای موازی، به پیش‌بینی این بازارها در سال آینده پرداخته شود.

* بخش اقتصادی

یکی از مواردی که در سرنوشت اقتصادی هر کشوری نقش کلیدی ایفا می‌کند، بودجه آن کشور است. بودجه در واقع صورت هزینه سالیانه دولت به حساب می‌آید. از همین رو بررسی بودجه کشور در سال ۹۹، می‌تواند چشم‌انداز

خوبی در خصوص نحوه اداره کشور و وضعیت کسب و کارها در سال جاری در اختیارمان قرار دهد. به عقیده کارشناسان اقتصادی، وضعیت بودجه دولت در سال ۹۹ به گونه‌ای است که حدود ۲۰۰ هزار میلیارد تومان کسری خواهد داشت. در چنین شرایطی دولت ضمن پایین آوردن هزینه‌های خود، می‌تواند درآمدهای خود را عمدتاً از طریق راه‌های زیر افزایش دهد:

- افزایش بدهی
- مالیات‌ها
- کاهش یارانه‌های پنهان

اما با توجه به شرایط حال حاضر اقتصاد ایران، به نظر می‌رسد که دولت به استفاده از ترکیبی از سه ابزار فوق روی آورد. از سوی دیگر اجرای روش‌های فوق تا حدی زمان‌بر و دارای هزینه‌های سیاسی مختلف است. لذا توان دولت در درآمدزایی از این طرح‌ها محدود خواهد بود و احتمالاً مجبور به استقراض از بانک مرکزی خواهد شد. با توجه به افت شدید فروش نفت و به تبع آن ارزآوری پایین کشور، استقراض دولت از بانک مرکزی موجب بالا بردن پایه پولی و در نتیجه افزایش نقدینگی خواهد شد.

در حال حاضر شاهد افزایش نقدینگی با نرخ ۳۰ درصد می‌باشیم که در صورت اتخاذ چنین تصمیماتی امسال، باید شاهد افزایش سرعت رشد نقدینگی و در پی آن افزایش تورم باشیم. به گونه‌ای که پیش‌بینی کارشناسان اقتصادی حاکی از تورم حداقل ۳۰ درصدی در سال ۹۹ است. همچنین از آنجا که دولت توان چندانی (به دلایل گفته شده در بالا) در کاهش نرخ رشد نقدینگی ندارد، برای کنترل تورم به کاهش سرعت گردش پول روی آورده است. گواه این مطلب را می‌توان در مصوبات بانک مرکزی در ماه‌های گذشته یافت. به طوری که اکنون انجام تراکنش‌های بالای ۲۰۰ میلیون تومان مستلزم ارائه اسناد و توضیحات است. همچنین احتمالاً مصوبات دیگری از این دست مانند زمان‌بندی کردن پرداخت‌ها نیز صادر شود تا سرعت گردش پول مقداری کاهش یابد.

• **بازار کامودیتی (فلزات گران بها)**

در بخش بازارهای جهانی به دلیل شیوع ویروس کرونا و همه‌گیری آن، شاهد افت بازارهای مالی و کامودیتی‌ها طی هفته‌های اخیر بوده‌ایم. در صورت تداوم این شرایط و عدم کشف داروی مناسبی برای این بیماری، با کاهش عرضه و تقاضا در میان مدت مواجه خواهیم شد. این مسئله سبب می‌شود تا قیمت محصولات شرکت‌ها به خصوص شرکت‌های کامودیتی محور دستخوش نوسانات منفی زیادی گردد. از همین رو انتظار می‌رود تا در فصل بهار گزارشات مطلوبی از سوی شرکت‌های فعال در بازار سرمایه، روانه کدال نگردد. از سوی دیگر به علت کاهش سرمایه‌گذاری و همچنین پایین آمدن سود فعالیت‌های اقتصادی، نرخ بیکاری افزایش بیشتری خواهد یافت. این

نرخ هم اکنون به نقل از منابع غیررسمی حدود ۱۷ درصد اظهار می‌شود و به علت منفی بودن خالص سرمایه گذاری و اشتغال در کشور احتمال دارد سال ۹۹ به ۲۰ درصد نیز برسد.

*** صادرات**

در بخش صادرات با توجه به رفتن نام ایران در لیست FATF، محدود شدن صادرات به خاطر شرایط پیش آمده در ارتباط با کرونا و اتخاذ تدابیر پیشگیرانه و سخت تر، از سوی برخی همسایگان و اعمال محدودیت ترانزیت کالا و ... احتمالاً به مشکلاتی مواجه خواهیم شد. همچنین با توجه به تحریم‌های آمریکا و کشمکش‌های موجود در بازار نفت، فروش نفت در سال آینده بیش از ۵۰۰ هزار بشکه در روز و با قیمت ۵۰ دلار غیر محتمل خواهد بود. چنانچه هم اکنون به خاطر شرایط کرونایی و کاهش تقاضا و جنگ نفتی میان روسیه و عربستان برای کاهش تولید نفت، قیمت نفت (کمتر از ۲۳ دلار) به پایین ترین حد خود طی ۱۸ سال گذشته رسیده است.

*** بازار ارز**

در خصوص ارز به نظر می‌رسد که سیاست‌های بانک مرکزی در این بخش، افزایش نرخ ارز، هم‌گام با تورم، یا در حدود آن باشد. لذا با وجود مشکلات اقتصادی، رشد ارز بیش از تورم دور از انتظار خواهد بود و احتمالاً در سال ۹۹، میانگین نرخ دلار در حدود ۱۷ تا ۱۸ هزار تومان باشد. لازم به ذکر است که این پیش‌بینی منوط به جبران کسری بودجه از سوی دولت می‌باشد و در غیر این صورت، ممکن است دلار قیمت‌های بالاتری را نیز به خود ببیند. در پی وقوع این اتفاق، بازار ارز با کنترل بیشتری از سوی دولت مواجه خواهد شد که این امر از جذابیت این بازار برای سرمایه‌گذاری کم خواهد کرد.

*** بورس در سال ۹۸**

سال ۹۸ برای بازار بورس اوراق بهادار سالی پر از اتفاقات کوچک و بزرگ بود. بازار بورس در سال ۹۸ رشدی بزرگ را تجربه کرد و رکورد زنی‌های پی‌درپی بازار، بسیاری از تحلیلگران و سهامداران را شگفت‌زده کرد. بازار بورس از ابتدای سال ۹۸ روندی صعودی را تجربه کرد و در این بین با اتفاقات رخ داده روند صعودی خود را حفظ کرد و سال بسیار خوبی برای سهامداران به ارمغان آورد. در سال ۹۸ اتفاقات مهمی رخ داد که عبارتند از:

□ اتفاقات سیستماتیک؛

- رکوردشکنی‌های شاخص کل و شاخص هم وزن
- افزایش چشم‌گیر تعداد کدهای بورسی
- کاهش دامنه نوسان بازار پایه

• رکوردشکنی در ارزش معاملات

• تغییرات در حجم مبنا

اتفاقات غیر سیستماتیک؛

- خسارت های سنگین ناشی از سیل فروردین ۹۸
- اجرای قانون اصلاح قیمت سوخت (افزایش نرخ بنزین و تبعات ناشی از آن)
- افزایش تورم
- تشدید و گسترده تر شدن تحریم های آمریکا در حوزه های نفت، بانکی و مالی، پتروشیمی و فلزات و افراد حقیقی بیشتر
- سقوط پهباد امریکا در خلیج فارس
- شهادت سپهبد حاج قاسم سلیمانی
- حمله موشکی ایران به پایگاه نیروهای آمریکایی مستقر در عراق (عین الاسد)
- سقوط هواپیمای اوکراینی
- توقیف نفتکش ایرانی در آب های بین المللی توسط انگلیس
- تنش و بالا گرفتن جنگ لفظی و توییتی میان ایران و امریکا
- افزایش نرخ دلار

با وجود این اتفاقات که هر کدام در مقطعی شوک به بازار سرمایه وارد کرد و سبب شد برخی سهامداران با رفتارهای هیجانی و تشکیل صف های فروش حتی سهام شرکت هایی که از ارزش بنیادی بالایی مانند پتروشیمی ها، فلزی ها و معدنی ها برخوردار بودند اقدام نمودند که متعاقب آن شاهد ریزش های تاریخی در روزهایی از سال ۹۸ بودیم، اما با توجه به عواملی همچون افزایش نرخ دلار و تورم و برنامه های جدی شرکت ها برای افزایش سرمایه به خصوص از طریق تجدید ارزیابی و بخشنامه تسعیر نرخ ارز در صورت های مالی بانک ها، بورس توانست به روند صعودی خود ادامه دهد و با ثبت رکوردهای تاریخی، کام تلخ سهامداران بابت روزهایی که ریزش سنگین داشت در نهایت پایان سال با بازدهی خیره کننده، شیرین کند.

شاخص کل و شاخص هم وزن

شاخص کل و هم وزن معیارهای مناسبی برای بررسی بازدهی بازار بورس هستند که متناسب با رشد سهم های موجود در بازار رشد می کنند. شاخص کل سال ۹۸ را با عدد ۱۷۸۱۹۴ هزار واحد شروع کرد و در ادامه با رکوردشکنی های خود وارد کانال ۵۰۰ هزار واحدی شد. شاخص کل در سال ۹۸ بازدهی ۲۱۱ درصدی را تجربه کرده است. شاخص هم وزن نیز با رشد ۴۵۸ درصدی خود نشان دهنده بازدهی مناسب کلیت بازار در سال ۹۸ بود.

تفاوت زیاد بازدهی شاخص کل و شاخص هم وزن، نشان‌دهنده‌ی بازدهی بهتر شرکت‌های کوچک نسبت به شرکت‌های بزرگ در سال ۹۸ است. برای درک بهتر میزان رشد بازار در سال ۹۸ بهتر است میزان بازدهی در شاخص کل و شاخص هم وزن را در سال ۹۷ نیز بررسی کنیم. بازدهی شاخص کل و هم وزن در سال ۹۷ به ترتیب ۸۵ و ۹۰ درصد بود که نسبت به سال ۹۸ بسیار بازدهی پایینی محسوب می‌شود.

کدهای بورسی

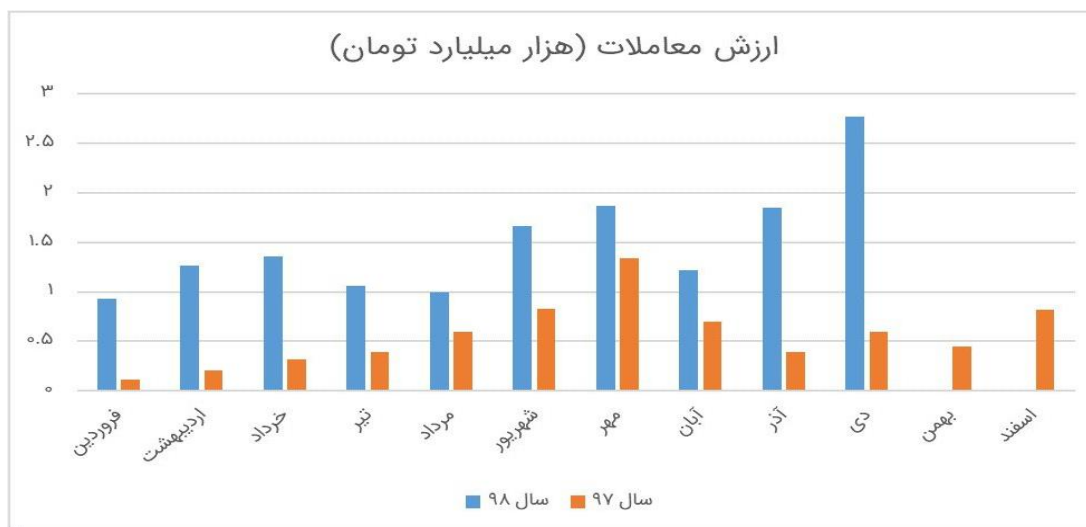
در سال ۹۸ به دلیل بازدهی بالای بازار بورس بسیاری از افراد جذب این بازار شدند، به طوری که از ابتدای سال و سپس از نیمه دوم سال ۹۸ تعداد بیشتری از افراد وارد بورس شدند و کد بورسی دریافت کردند. برای مقایسه میزان افزایش کدهای بورسی در سال ۹۸، می‌توان میزان مشارکت در عرضه اولیه در ابتدای سال و پایان سال را مقایسه کرد. اولین عرضه اولیه در سوم اردیبهشت سال ۹۸ و شرکت سرمایه‌گذاری صدر تأمین با نماد تاسیکو بود که ۴۲۷۵۲۷ کد بورسی در این عرضه اولیه شرکت کردند و در آخرین عرضه اولیه سال ۹۸ نیز شرکت تأمین سرمایه بانک ملت با نماد تملت، ۱۶۸۱۵۲۹ کد بورسی مشارکت داشتند. اختلاف میزان مشارکت در این دو عرضه اولیه نشان‌دهنده آن است که حدود یک میلیون و ۲۰۰ هزار نفر در سال ۹۸ کد بورسی دریافت کرده‌اند. این میزان از کد بورسی برای یک سال بازار بورس، رقم بالایی است که بازدهی بازار بورس سبب شده تا این افراد انگیزه زیادی برای ورود به بازار سرمایه کشور پیدا کنند.

دامنه نوسان بازار پایه فرابورس

در هفته اول شهریور سال ۹۸ سازمان بورس کاهش دامنه نوسان بازار پایه را اعلام کرد. با این خبر بسیاری از نمادهای بازار پایه در صف فروش قرار گرفتند و کاهش ناگهانی قیمت را تجربه کردند. در ادامه با اعمال این قانون بازار پایه به سه بخش تقسیم شد. برای بازار پایه زرد، نارنجی و قرمز هر کدام به ترتیب دامنه نوسان ۳ و ۲ و ۱ درصدی در نظر گرفته شد. در ادامه با گذشت حدود ۱ ماه از اعمال این قانون بسیاری از نمادهای بازار پایه به معاملات عادی خود برگشتند. این قانون برای جلوگیری از سفته بازی در بازار پایه و کنترل قیمت‌ها انجام شد.

ارزش معاملات

در سال ۹۸ با افزایش ورود نقدینگی به بازار، ارزش معاملات رکورد جدیدی را به ثبت رساند. به صورتی که شاهد افزایش ارزش معاملات در این مدت بودیم. برای درک بهتر این موضوع میانگین ماهانه ارزش معاملات برای سال ۹۸ و سال ۹۷ را به صورت مقایسه‌ای در نمودار زیر مشاهده می‌کنید:

حجم مبنا

در گذشته حجم مبنا نمادهایی را شامل می‌شد که در بازار بورس معامله می‌شدند. در واقع نمادهای بازار فرابورس و بازار پایه حجم مبنا یک داشتند. با قانون جدیدی که سازمان بورس در نیمه اسفند ۹۸ وضع کرد، حجم مبنا برای نمادهای بازار بورس افزایش یافت و از این پس نمادهای بازار فرابورس و پایه نیز حجم مبنا خواهند داشت. بر اساس این قانون برای اینکه قیمت سهامها افزایش یابند، حجم معاملات نیز باید بالا باشد. این امر سبب می‌شود که سازمان بورس کارمزد بیشتری را دریافت کند.

پیش‌بینی بازار بورس برای سال ۹۹

دلار پس از یک دوره کوتاه که به ثبات تقریبی رسیده بود، دوباره روند رو به رشد خود را شروع کرده است و در کانال ۱۵ هزار تومان تثبیت شد. دلار که یک محرک رشد قوی برای بازار بورس به شمار می‌رود، در بازه زمانی یک ماهه (اوایل اسفند ۹۸)، تأثیر خود را بر رشد شاخص‌های سهام گذاشته و بازار را صعودی کرده است. تحلیلگران بازارهای مالی، پارامترهای مختلفی را برای افزایش نرخ دلار و در پی آن شاخص بورس در نظر گرفته‌اند. تحلیلگران مهم‌ترین پارامترهای رشد نرخ دلار را موارد زیر می‌دانند:

- افزایش نرخ تورم
- بودجه سال ۹۹ (که در آن دولت حدود ۴۰ درصد از تأمین منابع خود را به بازار بورس محول کرده است)
- افزایش ۲۰۰ درصدی قیمت بنزین
- سایر موارد دیگر

بدین ترتیب اگر در سال ۹۹ توافق سیاسی صورت نگیرد و تحریم‌ها همچنان باقی بمانند، نمی‌توان شرایط مناسبی را برای دلار متصور بود. این موضوع سبب می‌شود بازار بورس نیز به رشد خود ادامه دهد و می‌توان برای شاخص کل عدد یک میلیون واحد و برای شاخص هم وزن عدد ۲۰۰ هزار واحد را متصور بود.

دولت برای سال ۹۹ بسیار به روی بازار بورس حساب باز کرده است تا بتواند از طریق نقدینگی موجود در این بازار بسیاری از بدهی‌های خود را پرداخت کند.

حتی اگر دلار در سال ۹۹ کنترل شود و رشد آن چنانی نداشته باشد نیز می‌توان برای بازار بورس سال خوبی را متصور بود. البته باید در نظر داشت که رشد امسال بورس از رشد سال ۹۸ کمتر خواهد بود. در رابطه با ارزش معاملات نیز تنها در یکی از روزهای هفته نخست سال ۹۹، ارزش معاملات به بالای ۱۲ هزار میلیارد تومان رسید. درواقع با توجه به سیل نقدینگی که به سمت بازار روانه است و حمایت‌های دولت انتظار می‌رود رکورد زنی‌های جدیدی را در ارزش معاملات سال ۹۹ شاهد باشیم.

*** بازار مسکن**

بازار مسکن ۵ سالی است که در رکود قرار دارد و شرایط مناسبی را دنبال نمی‌کند. در این سال‌ها افزایش قیمت‌ها سبب شد تا معاملات بازار مسکن کاهش یابد. در واقع افراد عادی جامعه قدرت کافی برای خرید مسکن ندارند و بیشتر معاملات در این بازار نیز توسط افراد با درآمدهای بالا صورت می‌گیرد. قبل از آغاز سال ۹۸ بسیاری از تحلیلگران معتقد بودند که بازار مسکن در سال ۹۸ بهبود می‌یابد و شرایط بهتری را دنبال خواهد کرد.

در نیمه اول سال ۹۸ و همچنین دو ماه اول پاییز، شاهد تعداد معاملات کمتر از ۵ هزار واحد در تهران (تهران به عنوان پایتخت ملاک آمارهای بازار مسکن است). را بودیم. در هشت ماه ابتدایی سال ۹۸ میانگین قیمت مسکن نیز افزایش چشمگیری را تجربه کرد و به رقم متری ۱۵ میلیون تومان رسید که بسیاری را از بهبود شرایط ناامید کرد.

در ماه‌های پایانی سال شاهد معاملات بهتری در بازار مسکن بودیم. به طوری که حجم معاملات رشد ۱۳۰ درصدی را تجربه کرده و به عدد ۱۰ هزار واحد رسیده است. شرایط متفاوت معاملات بازار مسکن در این چند ماه پایانی سال بسیاری را به بازار مسکن امیدوار کرده است.

بازدهی بازار مسکن در ۳ سال اخیر

بازار مسکن در ۳ سال گذشته، افزایش قیمت زیادی را تجربه کرده است. این میزان افزایش قیمت بازدهی مناسبی را برای سرمایه‌گذاران این بازار رقم زده است. در جدول زیر میزان بازدهی مسکن در سال‌های ۹۶، ۹۷ و ۹۸ بررسی شده است.

سال	میزان بازدهی (درصد)
۱۳۹۶	۴۵
۱۳۹۷	۸۳
۱۳۹۸	۳۶

در سال ۹۷ بازار مسکن بیشترین بازدهی را داشت و در سال ۹۸ نیز کمترین بازدهی را برای سرمایه‌گذاران خود رقم زد. در این بین باید توجه داشت که در سال ۹۸ کمترین حجم معاملات را در چند سال گذشته شاهد بودیم.

پیش‌بینی بازار مسکن در سال ۹۹

رونق نسبی بازار مسکن در مقطع کنونی که از ابتدای آذر ماه ۹۸ آغاز شده است، احتمالاً تا بازه زمانی نزدیک به شروع ماه مبارک رمضان در اردیبهشت ماه ۹۹ ادامه خواهد داشت. محتمل است که تا پایان ماه رمضان از تعداد معاملات کاسته شود و همچنین قیمت‌ها ثبات نسبی داشته باشند. این رفتار معمولاً همه‌ساله در بازار مسکن تکرار می‌شود. در سه ماه پس از ماه رمضان شاهد افزایش خریدوفروش‌ها در بازار مسکن خواهیم بود و دوباره در ماه‌های محرم و صفر حجم معاملات کاهش می‌یابد. البته این روند معاملات در شرایط ثبات اقتصادی شکل می‌گیرد.

➤ با توجه به شرایط خاص اقتصاد ایران نمی‌توان با تحلیل قطعی رخدادهای پیشین، به ارزیابی وضعیت آینده بازار مسکن پرداخت.

➤ افزایش قیمت مسکن در سال‌های اخیر سبب شده تا قیمت مسکن با قیمت دلار هم‌خوانی داشته باشد. در این صورت انتظار می‌رود اگر سال جاری قیمت دلار تغییر خاصی نداشته باشد، قیمت مسکن نیز ثبات خواهد داشت.

این ثبات قیمت سبب می‌شود تا معاملات بازار مسکن بهتر پیش برود. در این صورت می‌توان معاملات بهتری را در سال ۹۹ برای بازار مسکن متصور بود. همچنین دولت قصد دارد امسال تسهیلات بیشتری را در اختیار بازار مسکن قرار دهد. این موضوع سبب می‌شود بازار مسکن جان دوباره‌ای بگیرد و در رقابت با بازارهای دیگر وضع خود را بهتر کند. همچنین باید در نظر داشت که قیمت مسکن با عرضه و تقاضا همخوانی ندارد و تقاضا به شدت کاهش یافته است. این موضوع به میزان درآمد خانوارها مربوط می‌شود. بسیاری از خانواده‌ها با درآمد ماهیانه خود نمی‌توانند به خرید مسکن فکر کنند که این موضوع بخش تقاضا را به شدت ضعیف کرده است. برای بهتر شدن معاملات مسکن در سال ۹۹ باید مشکل تقاضا حل شود تا بتوان به آینده معاملات بازار مسکن امیدوار بود.

*** بازار طلا**

طلا را شاید بتوان به عنوان بهشت سرمایه‌گذاران در زمان وقوع ریسک‌های سیستماتیک در نظر گرفت. هر زمان که ریسک سرمایه‌گذاری در بازارهای دیگر افزایش داشته باشد، سرمایه‌گذاران برای حفظ ارزش دارایی‌های خود، آن‌ها را به طلا تبدیل می‌کنند. در کشور ما نیز طلا نقش مهمی در سرمایه‌گذاری طبقات مختلف جامعه داشته است و تحت تأثیر عوامل مختلفی قرار می‌گیرد که از جمله آن‌ها می‌توان به قیمت دلار و یا توافقات سیاسی اشاره کرد.

در یک سال اخیر بازار طلای کشورمان فراز و نشیب‌های زیادی را تجربه کرده است. طلای ۱۸ عیار از قیمت حدود ۴۰۰ هزار تومان در آبان امسال تا ۶۳۷ هزار تومان و سکه تمام بهار از حدود چهار میلیون و ۱۳۰ هزار تومان به ۶ میلیون و ۴۰۰ هزار تومان که بالاترین قیمت ثبت شده تا زمان نوشتن این پژوهش (۱۶ فروردین ماه ۱۳۹۹) است، نوسان داشته است.

در کشور ما، قیمت طلا هم تحت تأثیر برخی عوامل خارجی و هم تحت تأثیر برخی عوامل داخلی تغییر می‌کند. در ادامه به بررسی مهم‌ترین عوامل جهانی بر قیمت طلا در سال ۹۹ می‌پردازیم.

□ عوامل خارجی

• توافقات و قراردادهای بین‌المللی

برخی از توافقات و روابط دیپلماتیک خارجی وجود دارند که با کاهش یا افزایش ریسک بازارهای جهانی، تقاضای جهانی برای طلا را تحت تأثیر قرار می‌دهند.

یکی از مهم‌ترین اتفاقات در سال ۲۰۲۰، فضای پس‌برگزیت در اروپاست. بعد از خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا، اکنون سؤال مهمی در محافل اقتصادی با این مضمون مطرح است: کدام کشور بعد از بریتانیا، قصد خروج از اتحادیه اروپا را خواهد داشت؟ در این خصوص برخی از اقتصاددانان و سیاستمداران معتقدند که تا چند سال دیگر ممکن است اتحادیه اروپا به طور کامل منحل گردد. این فضا موجب عدم اطمینان سرمایه‌گذاران به شرایط اقتصادی شده است. این عدم اطمینان موجب شده آنان بخشی از سرمایه خود را به طلا تبدیل کرده تا در صورت آشفتگی اقتصادی، بتوانند ارزش دارایی خود را حفظ کنند.

• رابطه شاخص داوجونز و طلا

آمریکا به عنوان بزرگ‌ترین اقتصاد جهان تأثیر بسزایی بر شرایط اقتصادی کل جهان دارد. شاخص داوجونز یکی از مهم‌ترین شاخص‌های نشان‌دهنده شرایط اقتصادی آمریکاست. در صورتی که اقتصاد آمریکا به سمت رکود حرکت کند، با فاصله چند ماه کل اقتصاد جهان نیز به سمت رکود حرکت خواهد کرد.

با توجه به رشد اقتصاد آمریکا در چند سال اخیر، زمزمه‌های بسیاری از ورود این گول اقتصادی به رکود وجود دارد. این مسئله باعث شده تا تقاضای بانک‌های مرکزی کشورها برای طلا افزایش یابد که در صورت تداوم این امر، شاهد بالا رفتن قیمت طلا در سال میلادی جاری خواهیم بود.

• افزایش ثروت جهانی

نکته دیگری که از چشم اکثر افراد پنهان مانده، افزایش چشمگیر ثروت جهانی است. این افزایش ثروت موجب می‌شود تا تقاضا برای طلا چه به عنوان یک کالای زینتی و چه برای سرمایه‌گذاری افزایش یابد. این افزایش تقاضا نیز همانند یک کاتالیزور برای قیمت طلا عمل خواهد کرد.

□ عوامل داخلی

• نرخ دلار

یکی از مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار بر قیمت طلا در داخل کشور، قیمت دلار است. چرا که قیمت خالص طلا بر اساس قیمت انس جهانی که بر مبنای دلار است، محاسبه می‌گردد. چنانچه امسال شاهد افزایش نرخ دلار باشیم بطور قطع طلا نیز افزایش خواهد یافت.

• سیاست‌های پولی دولت

در شرایطی که دولت شرایط انبساطی یا تزریق پول در اقتصاد را پیش گیرد، ارزش پول ملی کاهش می‌یابد. در این شرایط سرمایه‌گذاران اقدام به تبدیل دارایی خود به طلا نموده و تقاضای به وجود آمده موجب افزایش قیمت طلا می‌شود.

• فعالیت‌های سفته‌بازانه

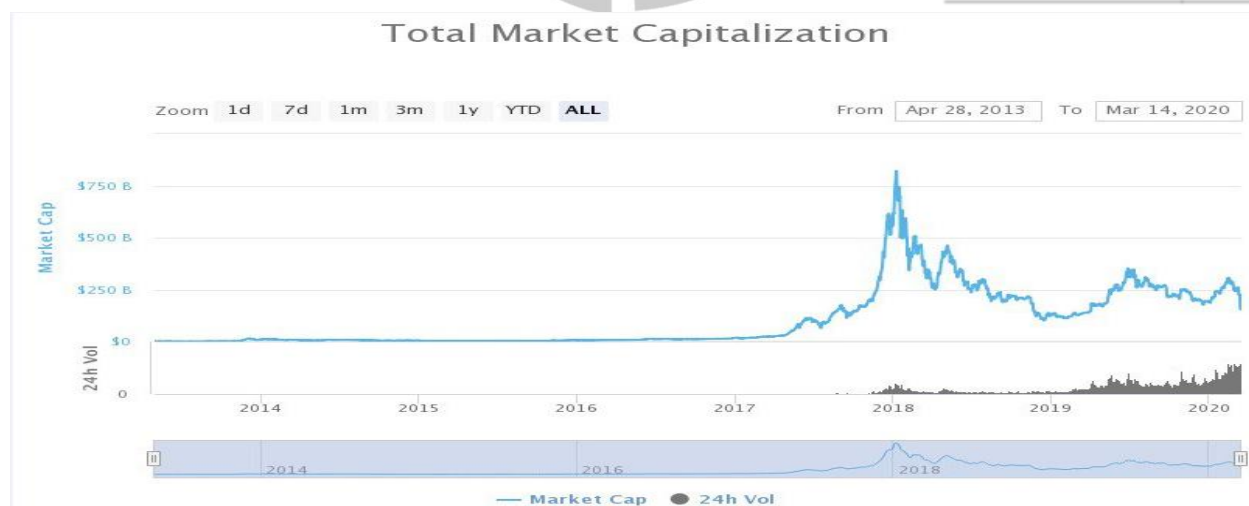
در برخی شرایط خاص، افراد اقدام به سفته بازی در بازار طلا می‌کنند. این اقدام موجب می‌شود که برای مدتی در بازار کمبود عرضه به وجود آمده و قیمت افزایش یابد. اما این شرایط معمولاً موقت بوده و با ورود دولت خاتمه می‌یابد.

با توجه به نکات گفته شده شما می‌توانید در موقع وقوع هر یک از شرایط بالا، سیاست صحیح سرمایه‌گذاری و مدیریت دارایی را در پیش بگیرید.

***بازار رمز ارزها**

چند سالی است که بازار رمز ارزها به مکان جذابی برای سرمایه‌گذاران تبدیل شده است. این بازار که معاملات در آن تقریباً از اوایل سال ۲۰۱۳ آغاز شد، اکنون به اندازه‌ای نزدیک به ۳۰۰ میلیارد دلار و رشدهای جذاب، به بازاری داغ برای سرمایه‌های سرگردان ریسک‌پذیر بدل شده است. این بازار به حدی جذاب شده که بسیاری از صندوق‌های سرمایه‌گذاری در دنیا نیز در حال انتقال سرمایه به آن هستند. این موضوع نشان‌دهنده این است که بی‌اعتمادی که در گذشته نسبت به این بازار وجود داشت در حال کمرنگ شدن است و به زودی اتفاقات جالبی در این بازار رخ خواهد داد.

اندازه‌ی بازار رمز ارزها

در دنیای رمزارزها، این بیت کوین است که با قدرت پادشاهی می‌کند. بیت کوین که تقریباً ۱۱ سال پیش پا به عرصه بازارهای مالی گذاشت، از همان اوایل پیدایش خود، توجه بسیاری از سرمایه‌گذاران را به خود جذب کرد و توانست بازاری ۲۳۰ میلیارد دلاری پدید آورد. بیت کوین پادشاه بازار رمز ارزهاست و ریزش و رشد قیمت آن به شدت بر دیگر رمز ارزها تأثیر می‌گذارد. این رمزارز فراز و فرودهای بسیار زیادی را تجربه کرد اما در تلاش است تا خود را به عنوان جایگاهی امن برای سرمایه‌گذاری در کنار دلار و طلا به اثبات رساند.

جمع‌بندی

در حوزه اقتصادی توجه به تصمیمات مسئولان در خصوص توافقات سیاسی و تجاری، نحوه تامین کسری بودجه دولت و شیوه دریافت مالیات از مردم یکی از مهم ترین موضوعاتی است که می‌بایست به آنها توجه داشت. از سویی دیگر توجه به خبرهایی در زمینه کنترل ویروس کرونا به شدت می‌تواند بر رشد یا عدم رشد بازارهای جهانی اثرگذار باشد. تحلیل چگونگی اثر این ویروس به طور قطع بر کشورهای مختلف یکسان نخواهد بود.

سال ۹۹ در بازار بورس، به طور قطع رشد سال ۹۸ را نخواهیم داشت. با این تفاسیر اما همچنان می‌توان به روند صعودی بازار بورس با توجه به پارامترهایی نظیر تورم، افزایش نرخ ارز و نبود بازارهای موازی مناسب برای نقدینگی افسارگسیخته افراد، امید داشت. از جهتی دیگر؛ شیوه تعامل دولت با افراد و سرمایه‌های جدیدی که وارد بورس شده اند به شدت می‌تواند به رشد و هجوم مجدد نقدینگی کمک کننده باشد.

در بازار مسکن چنانچه اقدام خاصی از سوی نهادهای مربوطه صورت نگیرد وضعیت مطلوبی در آینده شاهد نخواهیم بود. بازار ملک با توجه به شرایط کشور در آینده نمی‌تواند بستر مناسبی برای سرمایه‌گذاری محسوب شود. در این بازار چنانچه حمایت‌های لازم صورت گیرد و تسهیلات مناسبی به مردم ارائه شود می‌توان تا حدودی به رونق دوباره امیدوار بود.

درخصوص طلا بررسی تمام جوانب اعم از بازارهای جهانی و داخلی نشان می‌دهد بستر مناسبی برای حفظ سرمایه محسوب می‌شود. اما نکته حائز اهمیت زمان و قیمت خرید طلا است. تجربه نشان داده در دوره‌های رکود و به واسطه ارتباط قیمت طلا به دلار در داخل، شاهد رشدهای قیمتی بالایی از این فلز گرانبها نخواهیم بود.

بازار رمزارزها که چند سالی است به شدت رونق گرفته این روزها تحت تاثیر افت بازارهای جهانی قرار دارد. این بازار اگرچه به شدت می‌تواند برای سرمایه‌گذاران جذاب باشد اما نبود دانش کافی برای سرمایه‌گذاران خطرآفرین خواهد بود.

در این گزارش سعی شد تا با بررسی تمامی عوامل اقتصادی موجود در داخل و خارج از کشور، شرایط هر کدام از بازارهای سرمایه‌گذاری به زبان ساده برای سرمایه‌گذاران ترسیم شود. از همین رو سرمایه‌گذاران می‌توانند با رصد

دقیق هرکدام از عوامل اقتصادی یاد شده، تصمیمات بهتری را در جهت حفظ ارزش دارایی خود در سال ۹۹ اخذ نمایند تا ضمن محفوظ ماندن سرمایه‌گذاری از هرگونه ریسک، منجر به کسب سود گردد.

با توجه به نکات ذکر شده در بالا و پیش‌بینی بازدهی قابل قبول برای بازار بورس در سال ۹۹، خوب است سرمایه‌گذاران به گفته شاپور محمدی رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار، افراد باید حتما آموزش کافی ببینند و اصلا به شایعات توجه نکنند. به این نکته توجه کنند که هیچ‌کس در بازار سرمایه نمی‌تواند چیزی را تضمین کند. عده‌ای در شبکه‌های مجازی غیرقانونی ادعا می‌کنند می‌توانند سود مردم را تضمین کنند که چنین چیزی در بازار سرمایه وجود ندارد و هیچ چیزی تضمینی نیست. سرمایه‌گذاران باید در خرید سهام شرکت‌ها به این نکته توجه کنند که سودآوری یک شرکت مهم‌ترین اصل در تعیین قیمت شرکت است. اگر قیمت شرکت با سودآوری تناسب ندارد احتیاط کنند. از سوی دیگر شرایط بازار به عوامل مختلفی از جمله میزان سود شرکت‌ها و مقطعی که شخص وارد بازار سرمایه می‌شود، بستگی دارد. ممکن است فرد با در نظر گرفتن افق بلندمدتی در بازار سرمایه به سود برسد اما با در نظر گرفتن افق کوتاه مدت، سودی کسب نکند.

بر همین اساس تاکید و توصیه می‌شود؛ تازه‌واردان باید به صورت غیرمستقیم وارد بازار سرمایه شوند، افرادی که زمان و تخصص کافی ندارند حتما باید به صورت غیرمستقیم و از طریق صندوق‌های سرمایه‌گذاری وارد بازار سرمایه شوند و حتما بخشی از سرمایه خود را به اوراق با درآمد ثابت اختصاص دهند.

□ منابع؛

- ✓ پایگاه خبری بازار سرمایه ایران [/https://www.sena.ir](https://www.sena.ir)
- ✓ سایت تجارت نیوز [/https://tejaratnews.com](https://tejaratnews.com)
- ✓ سایت تحلیلی و خبری فیندو <https://findow.ir>
- ✓ سایت روزنامه دنیای اقتصاد [/https://donya-e-eqtasad.com](https://donya-e-eqtasad.com)
- ✓ سایت دنیای بورس [/https://donyayebourse.com](https://donyayebourse.com)